

عنوان مقاله:

هم زمانی تغییرات مکانی واپرخند عربستان در تراز ۸۵۰ hPa با بارش های اکتبر تا مارس در ایران

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های جغرافیای طبیعی، دوره 53، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

مصطفی کریمی - استادیار اقلیم شناسی، گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

فهیمه نوروزی - کارشناس ارشد اقلیم شناسی، گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

مهناز جعفری - دانشجوی دکتری اقلیم شناسی، گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

فرامرز خوش اخلاق - دانشیار اقلیم شناسی، گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

علی اکبر شمسی پور - دانشیار اقلیم شناسی، گروه جغرافیای طبیعی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

واپرخند عربستان یکی از مولفه های گردش جوی موثر بر بارش دوره سرد ایران است. هدف از این تحقیق بررسی موقعیت جغرافیایی این واپرخند در تراز ۸۵۰ ه.پ (هکتوپاسکال) همزمان با بارش های ماهانه دوره سرد ایران است. برای این هدف، از داده های بارش بازکای شده پایگاه interim ERA مرکز پیش بینی های میانمدت اروپا (ECMWF) و جوی مرکز ملی پیش بینی های محیطی و پژوهشهای جوی (NCEP/NCAR) استفاده شد. موقعیت جغرافیایی مرکز واپرخند در روزهای بارشی استخراج شد. نتایج پژوهش نشان داد در روزهایی با بارش سبک، متوسط، و سنگین به ترتیب ۲/۸۰، ۳/۶۷، و ۸/۴۱ درصد از روزها واپرخند عربستان دارای مرکز بسته مستقل بوده است. همزمان با رخداد بارش در ایران فراوانی مراکز واپرخندی بر ساحل جنوب شرقی شبه جزیره عربستان و دریای عرب متمرکز بوده است. اما بیشینه دریافت بارش (بارش سنگین) در ایران زمانی است که واپرخند در محدوده دریای عرب مستقر باشد. به طور کلی، حرکت شرقسوی واپرخند و استقرار آن بر روی دریاهای عرب و عمان با توجه به سازوکار گردش جوی حاکم مناسبترین الگو برای انتقال رطوبت به سامانه های بارشی ورودی به ایران است. در کل، می توان گفت موقعیت این واپرخند و جا به جایی آن به خصوص به سمت شرق و شمال شرق، با میزان و موقعیت پهنه بارشی ایران ارتباط مستقیمی دارد.

کلمات کلیدی:

بارش های سبک، بارش های سنگین، پرفشار جنب حاره، تحلیل همدید، جنوب غرب آسیا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1411399>

